

Beräkningsgrunder

Dnr 19KFN229-2
2020-01-13

Beräkningsgrunder för ersättning till fritidsgårdar i Gävle kommun

Bakgrund

Fritidsgårdarna i Gävle kommun har olika förutsättningar och verkar i områden med skilda behov. Samtliga fritidsgårdar drivs av föreningar på uppdrag av Gävle kommun.

I översynen av fritidsgårdsverksamheten som gjordes 2016 pekades ett antal alternativ ut som vägval inför det fortsatta arbetet med att utveckla fritidsgårdsverksamheten. Enligt det alternativ som därefter beslutades av Kultur- och fritidsnämnden, vilket var Alternativ 1 – Föreningsdrift med gemensamma utvecklingsambitioner, så skulle bland annat viljeinriktningen konkretiseras i avtal som löpande följs upp. (Protokollsutdrag KFN 2016-12-14 §119, Diarienummer 16KFN86-5).

För att utveckla varje fritidsgård efter dess egna förutsättningar skulle även ett omtag göras när det gäller resursfördelningen, där det skulle ingå en socioekonomisk fördelning som kan ge större resurser till de gårdar där det finns större behov av kompensatoriska insatser. (Översyn av fritidsgårdsverksamheten, Public Partner, Gävle kommun 2016-09-30, Diarienummer 16KFN86-2).

Syftet med beräkningsgrunderna är att fördela resurserna på ett effektivt och likvärdigt sätt mellan fritidsgårdarna och att tydligt visa varför en fritidsgård erhåller en viss ersättning.

I Socialt hållbarhetsprogram 2019–2023 anges programmålen *Barn och Unga i Gävle har trygga uppväxtvillkor* och *Gävle kommun skapar förutsättningar för en aktiv och meningsfull fritid för alla*. Delmålen anger bland annat att *Gävle kommunkoncerns verksamheter ska finnas i miljöer där barn och unga befinner sig och låta kunskaper om de livsvillkor som finns i området utgöra underlag för planering och underhåll* och att *Gävle kommun ska i samverkan med civilsamhällets aktörer tillhandahålla tillgängliga och inkluderande fritidsaktiviteter inom- och utomhus*. Utveckling av trygga mötesplatser och fortsatt utveckling med mångfald av mötesplatser nämns som ett par av framgångsfaktorerna. (Socialt hållbarhetsprogram 2019–2023, För Gävle kommunkoncern, civilsamhället och invånarna, Styrning och stöd Gävle, Enheten för social hållbarhet, Diarienummer 17KS453)

Genom att fördela verksamhetsstödet till fritidsgårdarna enligt bestämda beräkningsgrunder säkerställs rättvisa förutsättningar för ungdomar som bor i Gävle kommun.

Beräkningsgrunder för ersättning till fritidsgårdar har tagits fram baserat på att det finns en politisk vilja att behålla spridningen av fritidsgårdar i kommunen och utifrån den befintliga budgeten. Som underlag för framtagning av beräkningsgrunderna har även skolans beräkningsmodell för resursfördelning använts (Socioekonomisk resursfördelning till skolor, Så kan kommunen göra, Sveriges Kommuner och Landsting, 2014) tillsammans med Internbudget för utbildningsnämnden 2019 samt aktuell lönestatistik för fritidsföreståndare och fritidsledare.

Inför arbetet med beräkningsgrunder har även kontakt tagits med följande kommuner; Haninge, Uppsala och Karlstad. Frågan har också lagts in i forumet Utvärderingsringen och där har svar fåtts från Västerås, Jönköping och Huddinge. Dessutom har bland annat Nacka, Botkyrka och Örebro intervjuats i den översyn som gjordes 2016. (Översyn av fritidsgårdsverksamheten, Public Partner, Gävle kommun 2016-09-30, Diarienummer 16KFN86-2).

Beräkningsgrunderna omfattar endast verksamhetsstödet, ej kostnader för drift av lokaler.

Parametrar vid beräkning

För att ge en rättvis fördelning utifrån fritidsgårdarnas förutsättningar och behov vägs flera parametrar in vid beräkning av ersättningen.

Grundersättning för öppna timmar

Grundersättning baseras på fritidsgårdens öppna timmar per vecka under kvällstid och det behov av bemanning som följer. Öppna timmar regleras i skriftlig uppdragsöverenskommelse mellan Gävle kommun och den förening som driver fritidsgården. Förutsättningen för att över huvud taget definieras som fritidsgård och få grundersättning är att fritidsgården:

- finns i ett utpekat planeringsområde.
- har öppet i omfattningen tio timmar/vecka, tre kvällar i 36 veckor om året
- har och uppfyller grundavtal och uppdragsöverenskommelse.

Grundersättningen är beräknad på att fritidsgården har öppet i omfattningen tio timmar i veckan, tre kvällar i veckan under 36 veckor (samma som skolterminerna) och har ca 20 besökare per kväll. För detta bedöms behovet vara en föreståndare på 50% (bemanning och administration) och personal (bemanning) på 25%, det vill säga totalt 75% tjänst. Tjänsten är baserad på helår och en månadslön på 33 000 kr * 1,45 (omkostnader) vilket ger ett grundstöd på 443 700 kr.

Varje öppen timme/vecka ger 44 370 kr i grundersättning.

Antal besökare

Ersättning för besökare har baserats på det antal unika kvällsbesökare som fritidsgården haft i snitt det senaste året. Beräkningen av antalet besökare bygger på tillit till fritidsgårdarnas egen bedömning av antal besökande ungdomar i åldern 13–19 år på kvällstid en normal vecka.

Parametern antal besökare medger att samtliga ungdomar som nyttjar fritidsgården räknas in, oavsett vilket planeringsområde de bor i.
Varje unik besökare ger en extra ersättning på 500 kr.

Verksamhetspeng

Verksamhetspengen har baserats på gårdens storlek och ger möjlighet att genomföra viss grundverksamhet tillsammans med ungdomarna.

Stor fritidsgård ger 100 000 kr extra i ersättning.

Mellanstor fritidsgård ger 50 000 kr.

Mindre fritidsgård ger 20 000 kr.

Mycket liten fritidsgård ger 10 000 kr.

Antal boende

Ersättning för socioekonomiska förutsättningar baseras på statistik för det planeringsområde i Gävle kommun där fritidsgården i huvudsak verkar.

Ett snitt har beräknats för antal boende mellan 10–19 år i planeringsområdet de senaste två åren*. Detta för att undvika att kortsiktiga demografiska svängningar ger alltför starkt utslag i beräkningen. Barn från 10 år räknas med för att förutse behovet av fritidsgårdsverksamhet under de närmaste tre åren.

Under 600 boende i åldern 10–19 år ger 0 kr extra i ersättning.

600–999 ger 10 000 kr.

1 000–1 399 ger 17 500 kr.

1 400 eller fler ger 25 000 kr.

Socioekonomiska förutsättningar

Ersättning för socioekonomiska förutsättningar baseras på statistik för det planeringsområde i Gävle kommun där fritidsgården i huvudsak verkar.

Ett snitt har beräknats utifrån statistiken för planeringsområdet de senaste två åren*. Detta för att undvika att kortsiktiga demografiska svängningar ger alltför starkt utslag i beräkningen. Utbildningsnivå, medelinkomst, arbetssökande och ohälsotal är de socioekonomiska parametrar som ersättningen beräknas på. Statistik för planeringsområdet jämförs med genomsnittet i kommunen. En socioekonomisk poäng mellan 1–5 sätts, där 1 är hög socioekonomisk status jämfört med kommunsnittet, 2 är något högre, 3 är nära snittet för hela kommunen, 4 är något lägre och 5 poäng är låg socioekonomisk status jämfört med kommunsnittet. En hög poäng indikerar lägre socioekonomisk status och därmed ett större behov av kommunalt finansierad öppen ungdomsverksamhet.

* Den senaste statistik från SBC som finns tillgänglig i Alla delområdesfakta 2017 och Alla delområdesfakta 2018. <http://old.gavle.se/Kommun--politik/Kommunfakta/Statistik-och-analys/Fakta-om-delomraden/>

Arbetssökande

Andel arbetssökande, det vill säga procent av befolkningen mellan 18–64 år som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd.

Kommunsnitt för 2017–2018 var 9,0 %. Poängintervall:

-3,5	1 p
3,6–7,5	2 p
7,6–11,5	3 p
11,6–15,5	4 p
15,6–	5 p

Medelinkomst

Inkomst tkr för befolkningen 20 år och uppåt.

Kommunsnitt för 2017–2018 var 283,1 tkr. Poängintervall:

310-	1 p
290-309,9	2 p
270-289,9	3 p
250-269,9	4 p
-249,9	5 p

Utbildningsnivå

Andel lågutbildade, det vill säga procent av befolkningen som har endast förgymnasial utbildning.

Kommunsnitt för 2017–2018 var 22,5 %. Poängintervall:

-15	1p
15,1–20	2p
20,1–25	3p
25,1–30	4p
30,1-	5p

Ohälsotal

Antal dagar med sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning samt rehabiliteringsersättning för befolkningen 18–64 år.

Kommunsnitt för 2017–2018 var 25 dagar=ohälsotal 25. Poängintervall:

-19	1 p
19,1–23	2p
23,1-27	3 p
27,1–31	4p
31,1-	5 p

Varje socioekonomisk poäng ger 5 000 kr extra i ersättning per poäng.

Behovspoäng

Behovspoängen är en erfarenhetsbaserad bedömning av behovet och kan justera ersättningen både uppåt och neråt.

Bedömningen görs baserat på förväntat behov och tendenser inför de kommande tre åren, slutsatser utifrån fritidsgårdarnas årliga redovisningar och verksamhetshandlingar samt erfarenheter från kontakter med och besök på fritidsgårdarna.

Möjlighet att kunna dela på föreståndare och personal mellan föreningar, stordriftsfördel, regleras med behovspoängen. Behov av öppet under lov (utom sommarlov) regleras med behovspoängen.

Behovspoängen kan också påverkas av politiska beslut, till exempel att satsa på kompensatoriska resurser i ett visst planeringsområde.

Behovspoängen multipliceras med den totala ersättningen som beräknats på övriga parametrar (grundersättning för öppna timmar, antal besökare, verksamhetspeng, antal boende och socioekonomiska förutsättningar).

Behovspoäng=1 ger ingen förändring av verksamhetsstödet.

Behovspoäng under 1 visar minskat behov och justerar ersättningen nedåt.

Behovspoäng över 1 visar ökat behov och justerar ersättningen uppåt.

Uppföljning

Beräkning för ersättning ska göras om vart tredje år. Beräkningen kan göras om tidigare om ny politisk riktning pekas ut, vid kraftiga förändringar av förutsättningarna i området/på fritidsgården eller om budgeten förändras och resulterar i mer eller mindre pengar att fördela mellan fritidsgårdarna.

Uppföljning av fritidsgårdarnas verksamhet görs varje år för att se att resursfördelning enligt beräkningsgrunderna fungerar.

Om mer eller mindre pengar ska fördelas mellan fritidsgårdarna ska detta i första hand regleras med behovspoängen.

Om kommunsnittet när det gäller socioekonomisk status förändrats kraftigt vid nästa beräkning av ersättning till fritidsgårdar, kan poängintervallerna vid behov justeras.